

CONDICIONS LABORALS Pàgines 6 i 7

Govern incrementa en només 55 euros el salari mínim

La nòmina més petita que pagaran les empreses l'any vinent serà de 1.431 euros

L'augment manté l'objectiu de duplicar el valor de l'Índex de Preus al Consum

SFGA

Els guardonats d'enguany amb els Premis Ramon Llull 2024.

PREMIS RAMON LLULL Pàgina 3

Guardons per la projecció global del català

► L'Auditori Nacional celebra la XII edició dels premis.

ACORD UE Pàgina 12

Concòrdia rebutja el text i aposta per alternatives

NADAL 2024 Pàgina 8

El Poblet de Nadal d'Andorra la Vella s'amplia fins al 5 de gener

NATALITAT Pàgina 10

Andorra, dins dels països amb menys fecunditat

FUTBOL Pàgina 21

0

MALTA

0

ANDORRA

La selecció tanca la Nations League sense gols

FEDA

MÉS QUE
ENERGIA

SOSTENIBILITAT

PERSONES

TRANSICIÓ ENERGÈTICA

INNOVACIÓ

Tema del dia

Foment de l'idioma i preservació de la cultura

PROMOCIÓ DE LA LLENGUA OFICIAL

La difusió del català brilla als XII Premis Internacionals Ramon Llull

La part musical i catalanística francesa i la representació lingüística neerlandesa i txeca ho han avalat

EL PERIÒDIC / P.M.

PARIS MAMEGHANI
ORDINO

La nostra llengua és i ha sigut sempre un bé conservat amb molta estima i implicació al llarg dels anys. Justament el mateix que al territori veí amb els amics de Catalunya i, més en concret, amb institucions de defensa i preservació de la llengua com ara la Fundació Ramón Llull. Els seus dotzens Premis Internacionals van ser acollits ahir a l'Auditori Nacional d'Ordino, un indret màgic per guardar tota classe d'arts, no només la música com alguns imaginem.

La llengua, més concretament, el català, també travessa fronteres més enllà d'Andorra i aquests premis internacionals ho corroboren, atès que hem tingut quatre guanyadors estrangers «amb molt bones iniciatives i rebent uns premis que tenen un significat especial per fer d'aquest món un lloc millor», va declarar ahir la directora de la Fundació Ramón Llull, Teresa Colom, en arrencar la roda de premsa de presentació de les persones seleccionades.

La internacionalització va repicar amb escreix en conèixer-se que el primer guardonat va ser el francès Diego Tosi en nom de la seva agrupació *l'Ensemble Intercontemporain* al rebre el Premi a la Promoció Internacional de la Creació Catalana. Sobre això, Tosi va esmentar que és violinista i solista de la citada institució des

Els guardonats als XII Premis Internacionals Ramón Llull, envoltats ahir per la directora de la Fundació referida i introductora de l'acte, Teresa Colom.

MICHAL BRABEC

TRADUCTOR

«Per sorprendent que sigui, les relacions entre la República Txeca i Catalunya han sigut sempre molt importants»

de fa 17 anys i que aquest guardó de 4.000 euros venera el treball de l'obra *Orgia*, interpretada el 2023 a Bilbao, la qual els hi va donar «un boom en la projecció internacional». D'altra banda, el Premi de Traducció Literària se'l

va endur el traductor txec Michal Brabec per la seva traducció de la novel·la 'Canto jo i la muntanya balla' de l'escriptora Irene Solà. «Des dels 18 anys tenia clar que volia ser traductor», va revelar Brabec, qualificant el guardó com «un gran reconeixement» i fent saber que les relacions i entre la República Txeca i Catalunya han sigut sempre «molt fructíferes i properes».

Tot seguit, es va conèixer que el Premi de Traducció Literària a la Modalitat de Trajectòria va recaure a les mans de l'autor neerlandès Frans Oosterholt, amb

una remuneració de 6.000 euros. La seva difusió del català al territori dels Països Baixos, comptant així amb 22 traduccions de textos catalans al neerlandès, i amb especial atenció als autors més clàssics del segle XX, el van atribuir aquest mèrit. Finalment, el Premi Internacional de Catalanística i a la Diversitat Lingüística va anar a parar a l'Association française des catalanistes, rebut per Maria Immaculada Fàbregas en representació de l'entitat i amb altres 6.000 euros pel seu compromís en difondre la llengua en diferents àmbits. ●

EDITORIAL

La responsabilitat innata de promoure la llengua oficial

EL PERIÒDIC D'ANDORRA no es fa responsable de l'opinió dels seus col·laboradors i tampoc s'identifica necessàriament amb els seus comentaris.

A efectes de publicitat contractada per persones pertanyents a diferents sectors o branques professionals, aquest mitjà no es fa responsable del contingut de la publicitat en relació al disposat en les normes estatutàries o deontològiques que regeixen la professió en concret, la qual qüestió únicament compet a la persona que contracta la publicitat.

L'entrega dels Premis Ramon Llull posa de manifest la importància de promoure la llengua catalana com a símbol identitari. Aquests guardons celebren l'esforç i el compromís amb el català, una llengua que s'erigeix com

un element vertebrador de la societat. No obstant això, aquest reconeixement ha de ser acompanyat d'acions concretes per part de l'administració general. La implantació de mínims lingüístics, amb sancions previstes per a aquells que

no compleixin, necessita una base sòlida que passi per la formació i promoció activa del català. És imprescindible que s'ofereixin recursos accessibles, com cursos de formació per als nous nadius, i programes que fomentin l'ús quoti-

dià en diversos àmbits de la vida social i professional. Exigir uns mínims sense garantir les eines per assolir-los no només resulta incoherent, sinó que pot generar un rebuig envers una llengua que hauria de ser percebuda com una ri-

quesa cultural. Els Ramon Llull exemplifiquen el valor de preservar el català, però només amb polítiques lingüístiques inclusives s'aconseguirà que aquest símbol identitari sigui realment compartit per tota la societat.

La finestra
Oberta

FABIOLA
SOFIA MASEGOSA

Club de lectura de la UNED

Per segon curs, la iniciem el curs passat, m'ocuparé de moderar juntament amb Javier Salazar el Club de lectura de la UNED. Però aquest curs hi ha algunes diferències. La primera són els dies i els horaris. Javier Salazar realitzarà les seves tertúlies els dilluns a les 18.00 i jo les meves els dimarts a les 10.30 hores. A continuació també canvia el format de lectures, continuant Javier Salazar amb les lectures en castellà i havent decidit jo fer-les en català per raons evidents: és la llengua que es parla a Catalunya on es troba, com tots sabem, el Centre de la UNED de la

Seu d'Urgell i, a més, el català és la llengua oficial d'Andorra i la gran majoria dels nostres alumnes i tutors en venim. Una altra novetat que m'ha permès incloure aquest canvi és comptar amb dos dels autors de les lectures que proposo: Josep Enric Dallerès amb la seva novel·la 'Frontera endins' i Albert Villaró amb 'Blau de Prússia'. Això permetrà un col·loqui més amè i la interacció entre els tertulians i l'autor. Les altres dues obres que he proposat són una peça teatral d'Àngel Guimerà ('Maria Rosa') i la novel·la 'Solitud' de Caterina Albert que va haver de publicar, per les restriccions de tota mena que patien les dones al seu temps, sota el pseudònim de Víctor Ca-

talà. He escollit 'Maria Rosa' per dues raons. La primera és que aquest any 2024 se celebra el centenari de la mort de Guimerà i jo vaig fer una conferència sobre aquest autor per a la Societat Andorran de Ciències (la SAC) i la segona és que es tracta d'una de les obres capitals d'Àngel Guimerà. Una obra amb una gran intensitat dramàtica que combina un triangle amorós amb qüestions més socials i realistes (el món del treball, el lloc de les dones, el pes de l'Església...), però, sobretot, on destaquen dos personatges: Maria Rosa i Marçal, portats per la força incontrolable de la passió. Respecte a 'Solitud', es tracta d'una novel·la que crec que continua atrapant avui, perquè parla del bé i del mal, un tema sempre resulta inesgotable, com estem observant en els darrers temps, i ho fa amb una bellesa literària magnètica...

WWW.

llegeix la Finestra completa clicant aquí

On els cigars
reben
**el màxim
d'atencions.**

DES DE 1998

the cigarshop
ANDORRA

Avinguda Meritxell, 40
AD500 Andorra la Vella
Tel. (376) 826 515

Carrer de la Unió, 2
AD500 Andorra la Vella
Tel. (376) 853 400

Carrer Major, 23
AD200 Pas de la Casa
Tel. (376) 855 216

www.thecigarshop.ad

LA TRIBUNA

25-N, la relació entre dones autistes i la violència de gènere

«No sabem com són les construccions socials i per això és difícil saber quan una relació és sana o no». Aquesta frase la va explicar una dona jove autista que ha patit una relació de parella tòxica amb maltractament. El seu testimoni dona peu a explicar que una dona autista té més possibilitats de caure en una relació tòxica.

I és que el 90% de les dones autistes han patit violència sexual, un percentatge superior al de les dones neurotípiques; és a dir, les que no són neurodivergents, segons un estudi publicat per la revista científica *Frontiers in Behavioral Neuroscience*, la qual, a més, afegeix que el 75% de les dones enquestades per a l'estudi han estat agredides més d'una vegada. La vul-

nerabilitat en molts aspectes socials és la causa principal d'aquestes dades, així com la dificultat en la comunicació social i la literalitat en molts aspectes. Aquest fet pot fer que, sense l'educació pertinent i el suport que es necessita, puguin arribar a tenir relacions que no són sanes.

La font que ens explica la seva experiència afegeix que «la persona amb TEA és possible que confii plenament amb la seva parella i no pugui fer el judici amb tanta facilitat d'allò que és sa en una relació i que no». Això pot fer que en les primeres fases de la relació i del maltractament, tot i observar algunes conductes tòxiques, no es posi en alerta. Però això no és tot. La dificultat en la comunicació social amb persones tant del seu entorn com no pot fer que encara pugui ser més difícil per a ella demanar ajuda.

PEXELS

Una dona autista té més possibilitats de caure en una relació tòxica que una dona neurodivergent

Totes aquestes característiques es poden traslladar en el context d'un abús sexual. La víctima en aquest cas pot no saber fins i tot que n'ha pa-

tit un, tot i que les conseqüències, sobretot psicològiques, sí que estiguin presents.

I és que com en molts altres aspectes, «el su-

port i l'educació en una persona autista és clau. Que sàpiga quins són els seus límits en l'àmbit afectivosexual i que esperar d'una relació sana serà molt important per a ella, però també ho serà tenir persones que no la jutgen al costat i que ella tingui la confiança suficient», afegeix la nostra font. ●

Shell V-Power

SENT EL NOSTRE MÀXIM RENDIMENT

GO WELL

Comparat amb fórmules anteriors de Shell V-Power. Els beneficis reals poden variar d'un vehicle a un altre. Si en vol més informació, vagi a Shell.es. Les marques de Shell son utilitzades per DISA sota llicència atorgada per Shell Brands International AG.

Govern augmentarà en només 55 euros el salari mínim

La nòmina més petita que pagaran les empreses l'any vinent serà de 1.431 euros, segons Marsol

PARIS MAMEGHANI
ANDORRA LA VELLA

El salari mínim interprofessional al Principat està situat actualment en 1.376, 27 euros, i segons va fer saber la ministra de Presidència, Economia, Treball i Habitatge, Conxita Marsol, avui al Consell de Ministres s'aprovarà que a partir del gener de 2025 les empreses fixin aquesta línia mínima en 1.431 euros. «Hem pres aquesta decisió des de Govern perquè entenem que el salari mínim és competència nostra, i que teníem el deute d'incrementar-lo i així ho farem, com hem anat replicant en els darrers anys», va remarcar Marsol.

Anant més enllà, la ministra va estipular que aquest augment va en consonància amb la voluntat de doblar el valor de l'IPC, el qual es troba al país en un 1,7 o 1,8%, «sense saber si s'arribarà pròximament a un 2%», de manera que s'aprova incrementar-se el seu valor al doble i en tot cas, no sent més del 4%. Una decisió que ha vingut determinada pel no acord o «proposta unitària» que esperava l'Executiu entre patronal i sindicats, ja que

Conxita Marsol

MINISTRA D'ECONOMIA I TREBALL

«Els altres salaris no són vocació nostra, com tampoc intervenir en els casos que demanda cada sector en particular»

com bé va mencionar Marsol, «hi ha hagut alguna proposta sobre la taula, però no ha sigut unànime entre els dos actors». Sense aquesta entesa, Govern ha entès que havia d'actuar per la seva banda en veure que no ha sorgit «un salari per implementar a tot el país derivat pels sectors que havien de constituir-lo».

Altrament, Marsol també va expressar que enguany la inflació s'ha controlat i normalitzat, i que no han augmentat la resta de salaris «perquè fa un any o dos es va fer a causa de la situació inflacionista tan extraordinària que vivíem i Govern va haver d'intervenir», vist que el pano-

La ministra Conxita Marsol, després de sortir de la reunió del Consell Econòmic i Social.

rama econòmic ara és un diferent. La titular de la cartera econòmica també va deslligar que la voluntat era que aquest barem mínim «arribés a situar-se en el 60% del salari mitjà», com dicta i marca la mitjana europea, i que sorgeixi aquesta casuística «seria difícil, ja que en pujar-se el mínim també s'apuja el mitjà», ha valorat, i que aquest

LES XIFRES

4%

Marsol espera que l'increment del valor al doble de l'IPC no faci arribar la xifra a més del 4%.

increment del salari mínim ens atansaria ja al 57% del mitjà.

Una tornada a la normalitat que des de Govern entenen que no hauran de retocar els altres salaris «perquè no és vocació nostra, com tampoc intervenir en els casos que demanda cada sector en particular». Sobre la problemàtica de portar tres anys d'espera sense veure plasmat un acord per fixar els salaris interprofessionals entre la CEA i l'UsdA, Marsol va recalcar que aquest xoc «els està fent perdre una oportunitat», i que estan «pràcticament renunciant a la possibilitat d'augmentar les nòmines tenint la potestat». ●

Les discrepàncies entre sindicats i patronal no cessen i agreujen més la crisi social

Ubach continua demanant el «preu de referència» a Govern

P.M.
ANDORRA LA VELLA

Amb el salari mínim ja previst per ser elevat, va comparèixer el president de la Confederació Empresarial Andorrana (CEA), Gerard Cadena, per matisar que ells han sol·licitat al Govern les «dades exactes desglossades per partides; és a dir, sense comptar les hores extres», amb la finalitat d'obtenir una conclusió per estipular el salari mitjà, així com per establir-ne el mínim. Aquesta petició, segons el president de la patronal, també s'ha fet arribar a la Caixa Andorrana de Seguretat Social (CASS), la qual l'ha denegat tot preveient que l'any vinent «les podrien tenir». A més, Cadena va afirmar que hi ha alguns salaris en sectors que estan «molt tensats», com ara el turístic, l'hostaleria o part del comerç.

Per la seva part, el secretari general de la Unió Sindical d'Andorra (USdA), Gabriel Ubach, també va fer declaracions sobre l'augment del salari mínim interprofessional. «Hauria de situar-se al 30% del salari mitjà; és a dir, el que nosaltres demanem, uns 1.500 euros», va remarcar el dirigent, tot reafirmant que la CEA té una visió equivocada en queixar-se de la falta de mà d'obra qualificada quan «si pagués millor, trobaries treballadors més qualificats». Respecte a

El secretari general de la Unió Sindical d'Andorra, Gabriel Ubach, parlant dels salaris després d'assistir al Consell Econòmic i Social.

“

GERARD CADENA

PRESIDENT DE LA CONFEDERACIÓ EMPRESARIAL ANDORRANA

«La realitat és que hi ha sectors, com el turístic, l'hostaleria o el comerç, que estan molt tensats, i això genera una situació difícil d'equilibrar»

GABRIEL UBACH

SECRETARI GENERAL DE LA UNIÓ SINDICAL D'ANDORRA

«Si les empreses paguessin millor, trobarien treballadors més qualificats en lloc de queixar-se constantment de la manca de mà d'obra»

aquesta situació, el responsable de l'USdA va lamentar que la ministra no els facilités a la reunió «el famós preu de referència que fa tants anys que esperem». afegint que «és evident que la gent que treballa no arribarà mai a tenir aquest preu, ja que per entrar al parc públic d'habitatge has d'estar en una situació fregant la pobresa». En relació amb la postura de la CEA, Ubach va afirmar que el que volen és establir a Andorra «un sistema de Luxemburg amb salaris de Burkina Faso» i que al país s'està «imposant una política d'esclavatge i de negrers». ●

NADAL A ANDORRA LA VELLA

El Poblet de Nadal amplia espais i s'allarga fins al 5 de gener

El Comú anuncia novetats com una cortina de llums i un espectacle a les fonts de la Rotonda

ANA/R.S.

El cònsol major d'Andorra la Vella, Sergi González, amb Albert Bartumeu, un dels creadors de la sintonia de l'espectacle de les fonts de Nadal, i la cònsol menor, Olalla Losada.

AGÈNCIES
ESCALDES-ENGORDANY

La novena edició del Poblet de Nadal d'Andorra la Vella arriba amb diverses novetats respecte a anys anteriors. El Comú ha decidit ampliar els espais del mercat nadalenc i allargar-ne la durada fins al 5 de gener, amb l'objectiu d'oferir una experiència única que impliqui els cinc sentits dels visitants. «Aquest poblet l'entendem en clau d'experiències i volem que la gent se'l pugui fer seu», va explicar la cònsol menor, Olalla Losada. El tret de sortida es farà el 29 de novembre amb l'encesa de llums, enguany a càrrec d'un infant seleccionat a través d'un formulari disponi-

ble al web del Comú.

Aquesta serà la primera activitat d'una programació que inclou més de 30 tallers infantils, espectacles itinerants cada cap de setmana i activitats al nou espai Neret, que combina gastronomia i actuacions musicals tant al vespre com al migdia. «Volem ser el mercat de Nadal referent al sud d'Europa», va afirmar el cònsol major, Sergi González. Enguany, el Poblet comptarà amb 50 parades, 90 participants, una pista de gel i 18 quilòmetres de carrers adornats amb llums nadalenques, inclosa una nova cortina de llums al carrer del Prat de la Creu, coneguda com els 'Estels de Nadal'.

Una altra de les novetats des-

Olalla Losada

CÒNSOL MENOR

«Aquest poblet l'entendem en clau d'experiències i volem que la gent d'Andorra la Vella se'l pugui fer seu»

tacades és l'espectacle de llums de les fonts de la Rotonda, el qual s'estrenarà el 30 de novembre a les 20.30 hores. Creat per Oriol Vilella i Albert Bartomeu, aquest show evoca la natura, l'aigua i la màgia del Nadal. El cost total del Poblet de Nadal és de 400.000 euros, una xifra similar a la del 2023, i compta amb la col·laboració d'Andorra Turisme, que hi aporta 25.000 euros. A més, el Comú ha destinat 89.000 euros a publicitat en mitjans d'Espanya i França per atraure turistes, tot i que l'esdeveniment està pensat principalment per als ciutadans d'Andorra la Vella. «L'objectiu principal és que la gent d'Andorra la Vella se'l faci seu i participi del Poblet», va explicar Losada. ●

ASSE GU NCES

**0 carències
0 problemes**

Contracta ja la teva assegurança
i gaudeix des del primer dia
de tota la tranquil·litat.

T'ho posem fàcil. Entra a l'app!

myandbank

Per obtenir la carència de 0 mesos en l'assegurança de salut o vida s'ha d'efectuar la contractació de l'assegurança abans del 31/12/2024 amb **Andbank Assegurances***. Myandbank és un banc 100% digital, un nou canal comercial d'Andorra Banc Agrícola Reig, SA. (Andbank). Andbank opera amb el Número de Registre Tributari (NRT) A700158F, el núm. de Registre Societats Mercantils 5008 i el núm. de registre a l'Autoritat Financera Andorrana (AFA) EB 01/95. Per a més informació, contacta amb hola@myandbank.com o al 881960.

*Andorra Assegurances Agrícola Reig S.A.U., NRT: A-703871-X - Núm. Registre de Societats Mercantils 8715, Llibre S-79, Folis 33 a 40. Núm. Registre de l'Autoritat Financera Andorrana (AFA) A01. Per a més informació, contacta amb Andbank.assegurances@andbank.com o al tel. +376 881 965

NATALITAT

Andorra registra la segona taxa de fecunditat més baixa del món el 2023

Un informe destaca problemàtiques com la privació econòmica de les famílies monoparentals

Un informe destaca problemàtiques com la salut mental dels adolescents i la privació econòmica de les famílies monoparentals.

AGÈNCIES

ESCALDES - ENGORDANY

La taxa de fecunditat d'Andorra es va situar en 0,79 l'any 2023, convertint-se en una de les més baixes del món, només per darrere de Corea del Sud (0,72). Així ho reflecteixen les dades de l'Observatori de la Infància, elaborat pel Comitè Nacional d'Andorra per Unicef i el Grup de Sociologia d'AR+I, presentades ahir. Aquesta xifra, molt inferior a la mitjana europea (1,46) i la de països com Espanya (1,16), Portugal (1,43) o França (1,79), evidencia una problemàtica creixent al país.

La presidenta d'Unicef Andorra, Dàmaris Castellanos, va qualificar de «baixada greu» la cai-

LES XIFRES

0,79

És la taxa de fecunditat del país de l'any passat, només superada per Corea del Sud, en 0,72.

10%

Dels adolescents tenen idees suïcides com a mínim la meitat dels dies de la setmana.

guda de la fecunditat des del 2013, quan se situava en l'1,18. A més, va destacar que la població menor de 15 anys ha disminuït un 13,57% respecte al 2010,

33,57

Es tracta de l'edat mitjana d'edat de maternitat del Principat, retardada amb el pas dels anys.

43

És el nombre d'ingressos a la Unitat d'Hospitalització Infantojuvenil durant el 2023.

tot i l'increment del 21,6% en la població total del Principat durant el mateix període. Castellanos va atribuir aquesta situació al preu elevat del lloguer, les difi-

cultats laborals i la manca de conciliació, factors que han retardat l'edat mitjana de maternitat fins als 33,57 anys. Aquesta evolució també ha comportat una disminució de la fecunditat entre les dones menors de 35 anys.

Per fer front a aquesta situació, Unicef va instar a adoptar mesures col·lectives i va remarcar que «tots som responsables del que estem creant en el nostre entorn». Castellanos va subratllar la necessitat de generar una major implicació social i política per abordar el problema, exercint pressió sobre les administracions.

El coordinador de Sociologia d'AR+I, Joan Micó, va recalcar que Andorra sempre ha registrat baixes taxes de fecunditat, però que mai s'havia arribat a un nivell tan crític com l'actual. Segons Micó, la situació exigeix una resposta estructural que probablement inclourà la necessitat d'augmentar la immigració. Altres dades de l'Observatori revelen una disminució del 41,5% dels infants menors d'un any entre el 2013 i el 2023, així com una reducció del 30,8% en el grup d'edat de 0 a 5 anys. Això contrasta amb països de l'entorn com Espanya, França o Portugal, on la població infantil és proporcionalment més gran.

Un altre aspecte destacat és la salut mental dels adolescents. Segons l'informe, el 10% d'ells tenen idees suïcides com a mínim la meitat dels dies de la setmana, tot i que aquesta xifra ha disminuït respecte al 2022. També es van registrar 43 ingressos a la Unitat d'Hospitalització Infantojuvenil durant el 2023, la majoria corresponents a adolescents, i gairebé la meitat de les consultes externes estaven relacionades amb trastorns emocionals i del comportament, informa l'ANA. ●

MITJANS DE PROXIMITAT, EL BATEC DE LA COMUNITAT.

Tota comunitat necessita un cor, un cor per fer-la bategar, per crear vincles, per reforçar la identitat, per arrelar-nos al territori. I en un món de canvis i d'incerteses, oferir informació propera amb un periodisme rigorós i de confiança.

AMIC, 600 mitjans de proximitat, a tots els territoris de parla catalana.

associació
de mitjans
d'informació
i comunicació

amic

UNIÓ EUROPEA

Concòrdia proposa un «no amb matisos i sí amb alternatives» a l'Acord

El grup organitzarà una conferència pública el 2 de desembre amb experts com Miquel Puig

GENERALITAT DE CATALUNYA

“

«La nostra visió és europositiva, però cal buscar un encaix diferent, que no suposi un impacte tan dur»

Miquel Puig, economista amb una trajectòria destacada que inclou càrrecs com el de secretari d'Afers Econòmics i Fons Europeus de la Generalitat.

ELENA HERNÁNDEZ MOLINA
ANDORRA LA VELLA

El grup parlamentari de Concòrdia va reafirmar el seu posicionament crític envers l'acord d'Associació amb la Unió Europea, definint-lo com un «no amb matisos i sí amb alternatives». La formació considera que el text final no és la solució més adequada per encaixar Andorra a la UE i adverteix que pot tenir un impacte negatiu en el teixit econòmic, empresarial i social del país. En aquest context, van afirmar que existeixen altres fórmules que podrien garantir una millor integració amb Europa sense provocar aquests

efectes adversos.

Amb l'objectiu d'explicar aquesta posició a la ciutadania, Concòrdia celebrarà una reunió pública el proper 2 de desembre. La data ha estat endarrerida per evitar coincidir amb l'acte organitzat per l'excap de Govern, Jaume Bartumeu. Segons el president de Concòrdia, Cerni Escalé, aquesta conferència serà «la primera de diverses» que volen promoure per generar un debat plural i enriquidor sobre el futur d'Andorra en el context europeu: «La nostra posició segueix sent europositiva, però busquem un encaix diferent», va assegurar Escalé. En aquest sentit, va recordar que

el 27 de novembre ja tindrà lloc una altra conferència dedicada a aquesta temàtica.

El president de la formació política també va avançar algunes de les figures destacades del món acadèmic i econòmic, els quals aportaran la seva visió sobre les alternatives a l'Acord. Un dels ponents principals serà Miquel Puig, economista amb una trajectòria destacada que inclou càrrecs com el de secretari d'Afers Econòmics i Fons Europeus de la Generalitat, però també es comptarà amb l'assessorament de Takis Tridimas, catedràtic de Dret Europeu al King's College de Londres, i d'Andrea Ott, professora

de Dret de Relacions Exteriors de la UE a la Universitat de Maastricht. Segons Escalé, aquests experts aporten «validesa acadèmica i professional» a la postura crítica de Concòrdia.

Així i tot, ha volgut deixar clar que la posició de Concòrdia no implica un rebuig frontal a Europa. «La nostra visió és europositiva, però considerem que cal buscar un encaix diferent, que no suposi un impacte tan dur per al país», va explicar, a més de remarcar que l'oposició al text actual no és un tancament, sinó una crida a explorar alternatives més adequades per garantir el progrés d'Andorra en harmonia amb el seu entorn continental. ●

PROJECTE DE LLEI

EL PERIÒDIC/E.H.M.

Presentació per part de Concòrdia de l'esmena a la totalitat al Projecte de Llei del pressupost per al 2025.

Escalé critica que el pressupost del 2025 no té una direcció clara

El grup aposta per solucions estructurals per a l'habitatge

E.H.M.
ANDORRA LA VELLA

El grup parlamentari de Concòrdia ha presentat una esmena a la totalitat al Projecte de Llei del pressupost per al 2025. Segons el grup, aquest pas és necessari per expressar les seves discrepàncies amb el Govern, tot i que reconeixen que es tracta d'una

mesura simbòlica, atès que els grups parlamentaris de la majoria probablement no hi donaran suport. La consellera general Maria Àngels Aché va subratllar que «aquesta llei és clau, ja que afecta la gestió dels recursos públics i les prioritats del país». Per aquest motiu, Aché va explicar que la formació política ha volgut aprofitar l'oportunitat per contraposar la seva visió amb la del Govern.

Per la seva banda, el president del grup, Cerni Escalé, va manifestar que «aquest pressupost no mostra una direcció clara per al

país. Cal avaluar quines polítiques són efectives i quines no». Escalé també va destacar la importància d'augmentar la inversió en recerca, innovació i projectes reals, tot alertant sobre el risc d'adoptar mesures purament assistencials, com en el cas de l'habitatge: «Calen solucions estructurals per evitar que els ajuts acabin afavorint l'especulació immobiliària», va remarcar, afegint que «no es poden suplir mancances del Govern amb més diners al pressupost; cal una planificació més acurada de les polítiques de l'Estat».

Cerni Escalé

PRESIDENT DEL GRUP PARLAMENTARI

«Calen solucions estructurals per evitar que els ajuts acabin afavorint l'especulació immobiliària»

Maria Àngels Aché

CONSELLERA GENERAL

«L'endarreriment en l'aprovació del pressupost per part de Govern dificulta un debat profund i serè»

El president va insistir en la necessitat d'una política econòmica responsable i contracíclica, afirmant que «és imprescindible estalviar durant els períodes de bonança». En aquest sentit, va criticar la descapitalització de les empreses parapúbliques, com Andorra Telecom i FEDA, argumentant que aquestes destinen molts recursos al Govern mentre veuen reduït el seu pressupost per complir els seus objectius. A més, va defensar que «cal una política pressupostària proactiva, no reactiva, per resoldre problemes de fons», posant com a exemple paradigmàtic el fort creixement de les ajudes a l'habitatge, lamentant que aquestes no aborden la problemàtica real.

Finalment, Aché va expressar preocupació pel retard habitual en l'aprovació del pressupost, declarant que «aquest endarreriment dificulta un debat profund i serè». Com a solució, va suggerir avançar els terminis d'entrega, seguint l'exemple de països com Espanya o Suïssa, i va proposar col·laborar amb la majoria per modificar la Llei General de les Finances Públiques. En aquest sentit, va assenyalar que «és necessari revisar els articles 19 i 20 per garantir una tramitació més àgil del pressupost». ●

PREGUNTES A GOVERN

AE exigeix detalls i millores en la Història Clínica Compartida

Amador reclama transparència sobre l'actualització del sistema

EL PERIÒDIC
ESCALDES-ENGORDANY

El grup parlamentari d'Andorra Endavant ha sol·licitat al Govern detalls sobre les millores realitzades en la recent actualització de la Història Clínica Compartida d'Andorra (HCCA), una eina clau per a la gestió sanitària del país. Segons la formació, cal garantir que el sistema sigui més eficient, transparent i accessible per als professionals de la salut i els pacients.

Andorra Endavant ha plantejat una sèrie de preguntes per obtenir informació concreta sobre la nova versió de la HCCA. Entre les qüestions plantejades, es destaca si s'ha canviat el sistema in-

CONSELL GENERAL

Amador reclama transparència sobre l'actualització del sistema i planteja qüestions clau.

formàtic, quines millores s'han introduït en la usabilitat per facilitar la feina dels professionals sanitaris i si s'han actualitzat els

continguts mèdics, com nous protocols i tractaments. A més, demanen conèixer el calendari previst per a futures actualitza-

cions per assegurar que el sistema es mantingui al dia amb els avenços mèdics.

A més, la formació ha posat l'accent en la necessitat de millorar l'eficiència del sistema, facilitant la coordinació entre els diferents serveis sanitaris del país. Tanmateix, ha preguntat si hi ha plans per integrar la HCCA amb els sistemes sanitaris dels països veïns per garantir una assistèn-

La formació també ha demanat que es creïn mecanismes per recollir l'opinió dels professionals sanitaris

cia transfronterera i si es preveu desenvolupar un accés específic per als pacients, el qual els permeti consultar la seva història clínica i compartir-la en cas de tractaments a l'estranger.

Finalment, la formació també ha demanat que es creïn mecanismes per recollir l'opinió dels usuaris, tant dels professionals sanitaris com dels pacients, per avaluar l'ús i les funcionalitats de la HCCA. ●

COL·LABORACIÓ IBEROAMERICANA

León destaca la cooperació jurídica internacional a IberRed

EL PERIÒDIC
ESCALDES-ENGORDANY

El secretari d'Estat de Justícia i Interior, Joan León, va representar Andorra aquest dimarts en la commemoració del vintè aniversari d'IberRed, la xarxa de cooperació jurídica iberoamericana. L'esdeveniment, celebrat a Medellín (Colòmbia) i organitzat per la Conferència de Ministres de Justícia dels Països Iberoamericans (COMJIB), ha reunit destacades autoritats internacionals en l'àmbit jurídic. Durant la seva intervenció, León va destacar el compromís

d'Andorra amb la cooperació jurídica entre autoritats, afirmant que aquesta és «indispensable per a la lluita contra la delinqüència transnacional». També va posar en valor el paper fonamental de les xarxes regionals i dels convenis internacionals per reforçar aquesta col·laboració. En el marc de la trobada, León va mantenir una reunió bilateral amb el secretari d'Estat de Justícia d'Espanya, Manuel Olmedo. Durant la trobada, ambdós representants van reafirmar els forts vincles de cooperació entre Andorra i Espanya en matèria jurídica. ●

EDUCACIÓ DIGITAL

Andorra Telecom i l'AMPAEA promouen el benestar digital

EL PERIÒDIC
ESCALDES-ENGORDANY

El director general d'Andorra Telecom, Jordi Nadal, i la presidenta de l'Associació de Pares i Mares de l'Escola Andorrana (AMPAEA), Susagna Venable, van signar aquest dimarts un conveni de col·laboració per unir esforços en la promoció del benestar digital i per explorar accions conjuntes que facilitin una educació digital adequada a les llars. L'acord pretén donar resposta als neguits de les

famílies i oferir eines que promoguin un ús saludable d'Internet i les pantalles a casa. La iniciativa busca escoltar de manera activa les preocupacions de les famílies respecte al bon ús de la tecnologia i proposar solucions que ajudin en l'acompanyament digital dels infants i joves. «Aquest conveni ens permetrà apropar-nos més a les famílies, entendre els seus neguits i divulgar d'una forma més directa les iniciatives que desenvolupem per fomentar unes bones pràctiques en l'ús d'Internet», va destacar Nadal. ●

CANDIDATURA A LA UNESCO

SFGA

La consellera de Cultura de la Generalitat, Sonia Hernández, reafirma el compromís de Catalunya amb la candidatura.

Sota l'objectiu que la Seu Vella sigui Patrimoni Mundial

Hernández reafirma el compromís de Catalunya amb la candidatura i aposta per impulsar projectes conjunts amb Andorra en patrimoni i cultura

AGÈNCIES
ESCALDES-ENGORDANY

La consellera de Cultura de la Generalitat de Catalunya, Sonia Hernández, va manifestar aquest dimarts el seu suport a la petició d'incloure la Seu Vella de Lleida en la candidatura per optar al reconeixement de Patrimoni Mundial per la UNESCO. Les declaracions van tenir lloc després de la reunió mantinguda amb la ministra de Cultura, Joventut i Esports d'Andorra, Mònica Bonell, a la seu del ministeri de Cultura a Encamp.

«Nosaltres donem suport a aquesta demanda fins al punt que, a més, formem part del consorci de la Seu Vella i, per tant, co-

neixem bé aquesta proposta. Tanmateix, la decisió final es prendrà en el marc de la Copil», va puntualitzar Hernández, en referència a la reunió del comitè de pilotatge prevista per al 30 de gener, segons va recordar Bonell.

Aquesta ha estat la primera trobada entre ambdues representants culturals des que Hernández va assumir el càrrec de consellera, després d'haver estat directora general de Patrimoni Cultural de Catalunya. «Ha estat una primera reunió de presa de contacte, on hem repassat diversos temes que abordarem amb interès mutu per part dels dos governs i dels dos països. Per part nostra, alguns projectes s'hauran d'engegar i d'altres ja estan

en marxa, però ho veiem tot molt bé», va comentar Hernández.

Durant la reunió, Bonell va posar en relleu possibles col·laboracions en l'àmbit del patrimoni cultural. «Nosaltres tenim sobre la taula la nova Llei de Patrimoni, i ells també estan treballant en una llei similar. Estem explorant com podem com-

Mònica Bonell

MINISTRA DE CULTURA

«Hem parlat també dels nostres artistes perquè volem promoure tot allò relacionat amb la projecció internacional»

partir informació», va explicar la ministra. També es va abordar la possibilitat de buscar documents històrics de Catalunya que facin referència a Andorra per digitalitzar-los i incorporar-ne còpies als arxius del Principat. En aquesta línia, Hernández va destacar que «és segur que hi ha molta documentació dispersa en diferents arxius, però també és cert que una gran part ja és accessible gràcies a la plataforma Arxius en Línia, on treballem per incorporar cada vegada més patrimoni digitalitzat. A partir d'aquí, col·laborarem amb el Govern d'Andorra per impulsar aquesta iniciativa».

Un altre dels punts tractats va estar la promoció dels artistes i la cultura popular andorrana. Bonell va destacar la intensitat amb què treballen les associacions culturals del país, especialment en àmbits com la dansa tradicional. «Hem parlat dels nostres artistes perquè volem promoure tot allò relacionat amb la projecció internacional i la professionalització dels creadors andorrans», va indicar. Tot i no haver prioritats definides, Bonell va avançar que en futures trobades podrien abordar-se temes com la llengua catalana. ●

Sonia Hernández

CONSELLERA DE CULTURA

«Formem part del consorci de la Seu Vella. Tanmateix, la decisió final es prendrà en el marc de la Copil»

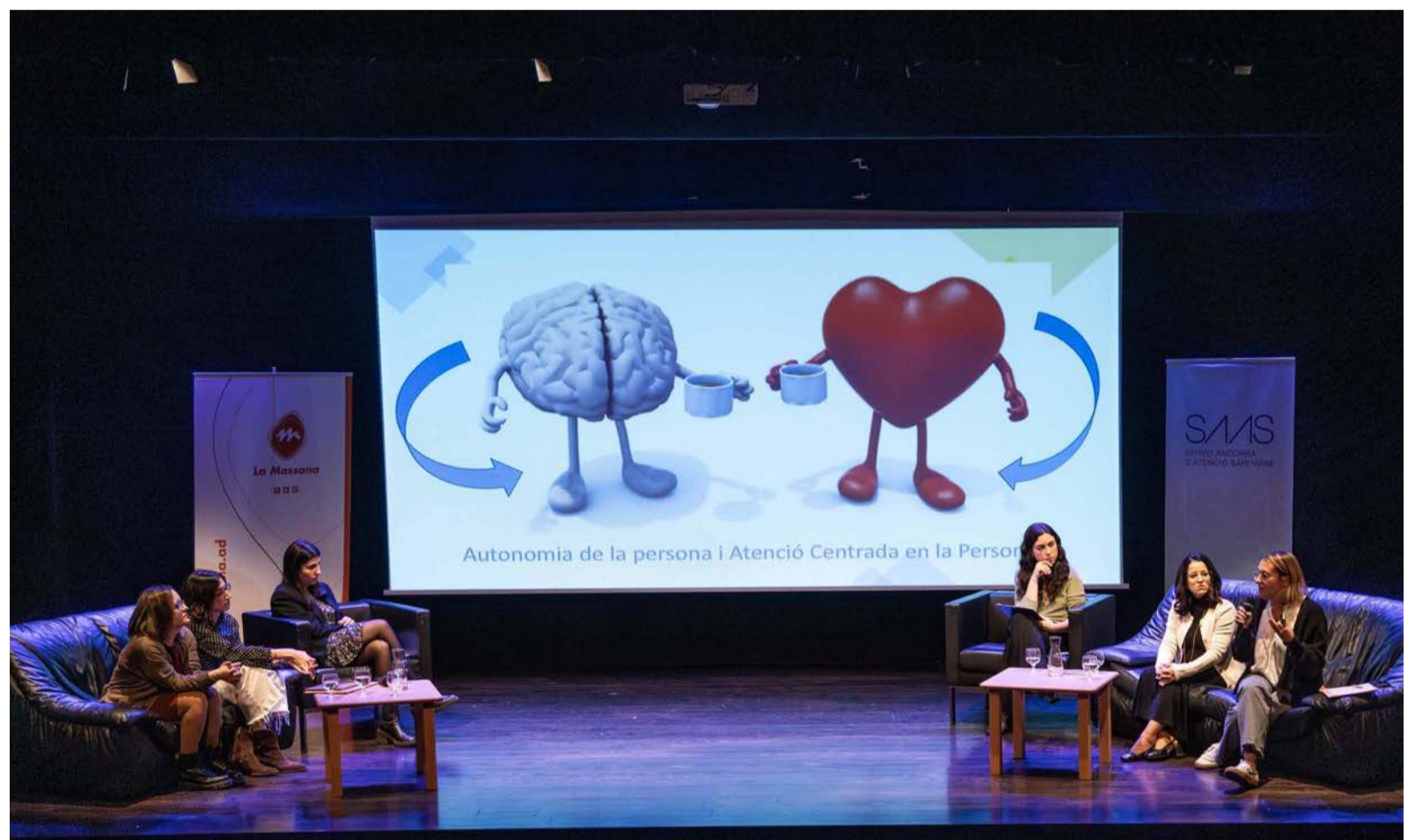
INNOVACIÓ EN ATENCIÓ ONCOLÒGICA

Una app pionera farà seguiment dels pacients amb càncer de mama

El SAAS llançarà un programa pilot a través de la tecnologia

EL PERIÒDIC
ESCALDES - ENGORDANY

‘Autocura: estratègies i recursos per al benestar del pacient amb càncer’. Aquest va estar el títol de la taula rodona que va reunir diversos professionals de la salut amb l’objectiu de presentar eines per a l’autocura de les persones diagnosticades amb càncer, des d’una perspectiva mèdica, psicològica i social. La doctora Cristina Royo va anunciar que «l’any vinent es posarà en marxa un programa pilot de seguiment per a persones que han superat un càncer de mama», afegint que aquesta iniciativa «s’articularà a través d’una aplicació mòbil, i busca oferir suport específic un cop finalitzat el tractament». D’altra banda, Clàudia Garcia, cap de l’Àrea Social del Comú de la Massana, va exposar els recursos oncològics disponibles al país. «Disposem d’un banc de perruques, sessions de reiki, grups d’acompanyament i

El SAAS llançarà l’any vinent un programa pilot per donar suport personalitzat a través de la tecnologia.

La taula rodona va posar el punt en l’autocura de tots aquells diagnosticats amb càncer

tallers de dansa i moviment per al benestar dels pacients oncològics», va detallar, alhora que va explicar que també s’organitzen sortides i activitats per promoure la interacció social. Per la seva banda, el conseller Marc Jové va subratllar la voluntat del Comú de continuar impulsant aquest

tipus de suport: «El nostre compromís és mantenir i ampliar les activitats destinades a millorar la qualitat de vida dels malalts oncològics». També van intervenir altres especialistes com Esther Argilés, infermera; Laura Medina, psicooncòloga, i Thaïs Segura, treballadora social. ●

SUCCESSOS

Un ciclista de 21 anys rescatat amb helicòpter després d’un accident a la Comella

EL PERIÒDIC
ESCALDES - ENGORDANY

Un ciclista de 21 anys va estar traslladat a l’hospital ahir a la tarda després de ser rescatat pels Bombers en patir un accident al voltant del Centre Penitenciari de la Comella. Segons fonts oficials, en primera instància el cos de bombers va mo-

bilitzar una ambulància per apropar-se fins al punt on es trobava el ferit, però en veure que el jove havia patit ferides lleus a l’esquena i a la cama, l’equip d’emergència va optar per mobilitzar la unitat aèria per poder portar a terme el rescat.

Per altra banda, un jove de 18 anys va resultar ferit en patir un accident de trànsit a Ordino.

Segons va informar la Policia, en l’accident només es va veure implicat un vehicle, la motocicleta del conductor. Una hora més tard, hi va haver un altre accident a l’avinguda Joan Martí d’Encamp. En aquest incident es van veure implicats un turisme de matrícula espanyola i una motocicleta amb matrícula andorrana. ●

L’Hospital Nostra Senyora de Meritxell.

La seva Agència Immobiliària líder a Andorra.

La nostra experiència ens avala,
agents immobiliaris des de 1988.

www.laportella.ad

(+376) 353 424

(+376) 747 747

laportella@andorra.ad

Casa Nova Olivet 10 - Ordino

C. Ciutat de Pubilla de la Sardana (Encamp)

261,39 m2 d'habitatge
121,74 m2 de pk (garatge tancat)
125,01 m2 de jardí + terrassa a l'àtic
3 hab / 2 banys i un aseo
Cuina oberta
Sol i vistes
A 2 min a peu del telefèric que puja a pistes

Preu: A CONSULTAR

diversos

ALPINA
immobiliària
T. 00376 825428

Gestió de lloguers, compra i venda de finques
Administració de comunitats de propietaris
Consulti'ns sense cap compromís,
també pot contactar-nos
mitjançant la nostra pàgina web
www.alpinaimmobiliaria.com

Magnífiques cases de pedra completament restaurades i rehabilitades a Tolóriu-Cerdanya

Conjunt de tres cases de pedra amb estil modern i amb un elegant jardí privat. Una d'aquestes cases és individual i les altres dues adossades.
Superfície (m2) 440
Habitacions 9
Banys 7
Preu: 950.000 €

Pis a Escaldes-Engordany

Pis de 52 m2 . Consta d'una cuina americana, saló-menjador, una habitació doble, un bany complet amb banyera, d'una plaça d'aparcament i un traster.
Habitacions 1
Banys 1
Preu: 200.000 €

INSTAL-FRED

Cuinem...?

Últim en tecnologia. Treballa de manera més rentable al mateix temps que augmenta la qualitat i incrementa els seus beneficis.

- Combinació de calor i vapor en un sol equip
- Menjar molt més sa, ideal per a una nutrició saludable
- Els aliments es cuinen delicadament
- Es conserven lles propietats dels aliments

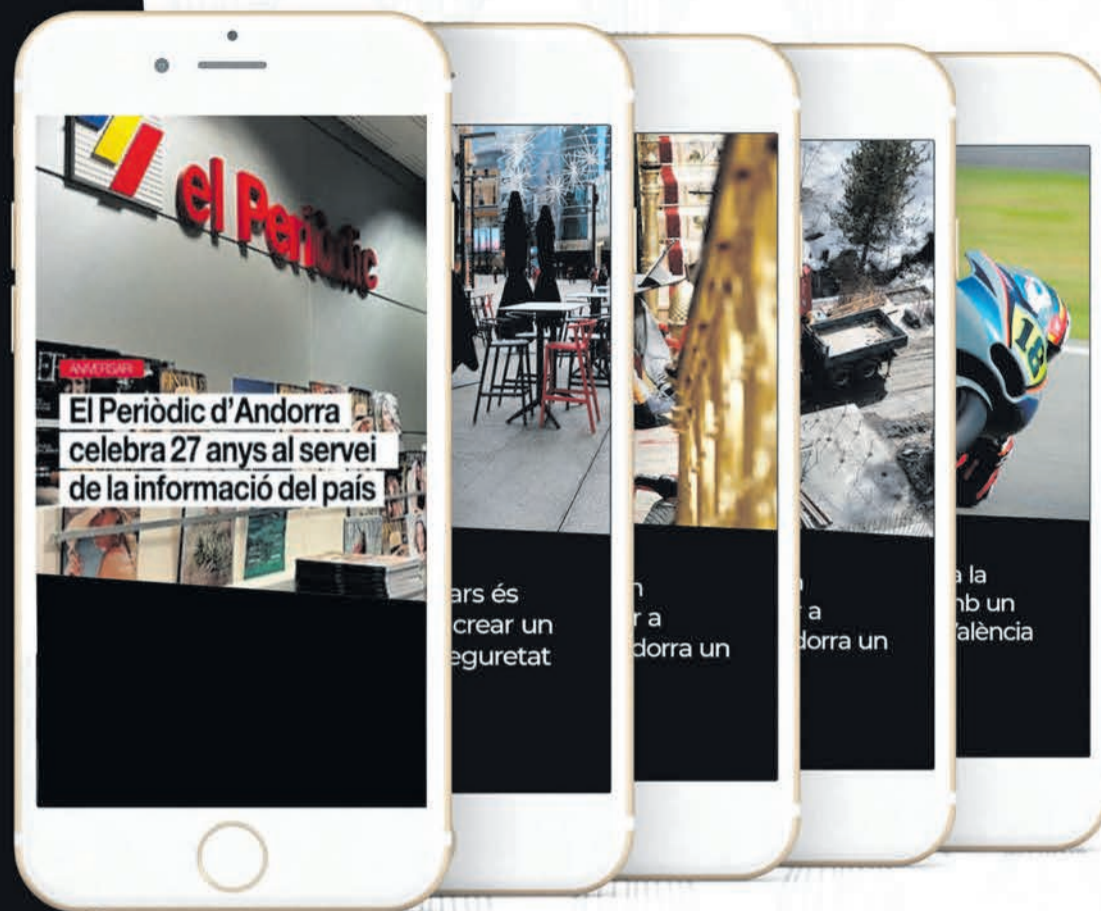
INSTAL-FRED

Av. Fiter i Rossell 107, AD700 Escaldes-Engordany (Principat d'Andorra)
☎ (376) 864 667 ☎ (376) 327 868 ✉ instal-fred@andorra.ad

Segueix tota l'actualitat als **STORIES**

Els titulars més
destacats de cada
dia als nostres
stories d'Instagram

 [elperiodic.ad](https://www.instagram.com/elperiodic.ad)

LA GUIA *de* D'ANDORRA

No et perdís cap racó del Principat

FEINA

CIMEX AUTO, S.L.

Busca

Recepcionista/ Recanvista

Interessats envieu currículum a:
info@cimexauto.com

el Periòdic

Nou restaurant Gastronòmic a Escaldes-Engordany.

Cerquem **cuiners,**
cambrers i rentaplats.

Enviar cv a hola@becrestaurant.com

El Periòdic
cerca

Redactor/a

Envia'ns el teu CV a
rrhh@elperiodic.ad

**Ara també obrim
els diumenges al migdia**

de 13 a 15:30

Reserves al +376 828 667

* TANCAT DIUMENGES NIT I DILLUNS TOT EL DIA *

Esports

CITA CONTINENTAL

Ni sent un més poden marcar

Tot i gaudir de les accions més clares, Andorra tanca la Nations amb només aquest punt i sense cap gol

MALTA	0
ANDORRA	0

POL FORCADA QUEVEDO
ESCALDES - ENGORDANY

Era la darrera oportunitat d'Andorra per sumar al Grup D2 de la Nations League, o si més no de signar un gol. I al final, un punt contra Malta, però sense marcar i tancant el partit amb l'empat a zero.

L'inici va ser amb domini local enfront uns tricolor tancats a camp propi, tot i que gaudint de més pilota només van tenir un parell de tirs que no van crear cap perill. La primera dels visitants va arribar al minut 11 amb un remat directe d'Èric de las Heras – primera titularitat amb l'absoluta – recollint un refús d'un córner que va sortir molt per sobre la porteria contrària, i en l'acció posterior va tenir lloc una nova oportunitat pels maltesos amb un xut de Joseph Mbong des de la frontal que Iker Álvarez va aturar al primer pal sense gaires complicacions.

Marc García va provar sortir des de camp propi veient el porter avançat, però el xut va fer curt. Era just arribat al quart d'hora, i en aquest mateix minut Gabriel Mentz va veure la vermella directa després de donar un cop de colze a la cara de 'Berto' Rosas en una acció sense pilota pel mig. Els minuts immediatament posteriors van ser amb balls de faltes i targetes grogues per als dos conjunts, i encara que els pirenaics eren més, les paperetes no van canviar, i van gaudir de poc més esfèric sense trobar espais per arribar a

Joan Cervós xutant a porta contrària, davant Enrico Pepe i Kurt Shaw.

porta rival. Però, al 27', la més clara de la primera meitat. 'Berto' va rebre en llarg d'Ian Olivera i recuperant un refús de Jean Borg dins l'àrea va rematar directe al travesser. Cinc minuts més tard, la segona per a l'andorrà amb una centrada molt potent escorçat a la línia de fons que es va acabar enverinant i va obligar a Henry Bonello a refusar a córner.

A 10 minuts pel final una bona combinació dels de Davide Mazzotta es va traduir en Mbong rebent sol dins l'àrea i fent aparèixer Álvarez per mantenir l'empat. La darrera, a l'últim instant amb una centrada de Joan Cervós que

es va topar amb un defensa contrari i que el porter rival va evitar que entrés dins la xarxa.

A la represa, i com si no existís diferència en el nombre de jugadors, Malta va sortir amb un puntet més per fer-se amb l'esfèric i encarar la porteria andorrana. 'Berto' va tornar a ser protagonista (54') marxant sol per camp rival, desfent-se de dos defensors i llançant una corba des de la frontal que va sortir per poc. Per veure perill es va haver d'arribar al minut 66, quan d'un contraatac tricolor Cervós va provar des de tres quarts i Bonello va tornar a aparèixer per evitar l'acció.

Pràcticament tot el joc va passar per les botes dels locals, però altra vegada la més clara d'aquests segons 45 minuts va ser pels de Koldo Álvarez de Eulate. Al 71', Cervós va rebre una passada de cap de 'Berto', els dos dins l'àrea, la qual el primer va controlar per engaltar una posterior volea que el porter local va aconseguir parar sense complicacions. En els darrers minuts, els del Principat van poder dominar una mica més i van gaudir d'alguna arribada, però de res els va servir. Almenys van sumar un punt, tot i acabar sense cap gol a favor en els quatre partits disputats d'aquesta cita continental. ●

OBJECTIUS VINENTS

FAN

Alfonso Maltrana, Maria Suárez, Joan Clotet i Natàlia Meca, ahir al matí.

La delegació de la natació pels Petits Estats serà d'entorn 19 esportistes

La fita de cara la cita és millorar les sis medalles assolides a Malta

P.F.Q.
ESCALDES - ENGORDANY

La fita marcada amb vermell al calendari per a bona part dels esports del país són els Jocs dels Petits Estats d'Europa de l'any vinent, els quals se celebraran al Principat del 26 al 31 de maig. En aquest sentit, el fet de dur-se a terme a casa, i com en casos com el de la FAA, la Federació Andorrana de Natació va avançar ahir que la delegació serà la seva més extensa amb entorn 19 esportistes entre natació i artística, nova disciplina que per primera vegada en la història prendrà part del programa ofi-

cial de la cita.

L'anunci va ser al matí durant la presentació de la temporada 2024/25 de la FAN, en la qual van prendre part el seu president, Joan Clotet; el director tècnic de natació, Alfonso Maltrana; la coordinadora de natació artística, Natàlia Meca, i la directora de Banca País d'Andbank, Maria Suárez. Entrant al detall, la participació en natació serà entorn 15 esportistes, 12 homes i tres dones, mentre que en la disciplina artística les representants seran quatre júnior: Zoe Palau, Jasmine Serrano, Aran Van Den Eerenbeemt i Mariona Casas.

Pel que fa a la principal fita de cara la cita multiesportiva biennal, des de la federació van assenyalar que volen millorar els resultats assolits a Malta l'any 2023. És a dir, superar les sis medalles aconseguides lla-

Alfonso Maltrana

DIRECTOR TÈCNIC DE NATACIÓ

«L'objectiu és estar a quantes més finals possibles i hi haurà molts esportistes que estaran en la lluita per medalles»

vors. «L'objectiu és estar a quantes més finals possibles i hi haurà molts esportistes que estaran en la lluita per les medalles», va indicar Maltrana, fent èmfasi també en la voluntat de continuar amb el creixement de la base, «apujant un graó» tant a

nivell nacional com internacional. Envers la natació artística, Meca es va mostrar contenta i il·lusionada asserint que «feia molts anys que reclamàvem que la natació artística formés part dels Jocs dels Petits Estats», completant que més enllà dels resultats el repte per a elles és l'organitzatiu. En aquest cas, la participació serà en solo tècnic, solo lliure, duet tècnic i duet lliure.

MEJIA, RÈCORD D'ANDORRA // Alexandra Mejia ha fet un nou rècord d'Andorra. Va ser el darrer cap de setmana en el marc del campionat Interclubs Toutes Catégories - Région Sud, assolint un temps de 4'25.22 en els 400 metres lliures femenins en piscina de 25 metres. Així, va superar en poc més de dos segons l'anterior marca de Mònica Ramírez, ostentada des del 2020. ●

ELECCIONS FEDERATIVES

La candidatura de l'Sprint Club posa els clubs al centre del projecte

Un dels pilars, apunten, és l'impuls «decidit» al ciclisme femení

EL PERIÒDIC
ESCALDES - ENGORDANY

«Amb el desig de portar el ciclisme andorrà cap a una nova era de creixement, inclusió i excel·lència», l'Sprint Club va presentar ahir la seva candidatura a la Federació Andorrana de Ciclisme (FAC). Aquesta, liderada per Enric Fontbernat, van apuntar que es distingeix per la seva visió rupturista i el compromís en la modernització de la gestió federativa. L'obertura de la presentació va ser a càrrec del president de l'Sprint Club i candidat a vicepresident, Emili Pérez, manifestant que la iniciativa de presentar una candidatura per part de l'entitat «rau en l'objectiu d'establir una federació que respongui a les necessitats reals dels i les ciclistes, amb una clara vocació de construir un ciclisme inclusiu, igualitari i saludable, mitjançant un vincle proper als clubs».

D'entre els aspectes més destacats, un dels pilars d'aquest projecte, van apuntar que és el ciclisme femení: «Una prioritat és l'impuls decidit d'aquest». En aquesta línia, van assenyalar que la candidatura es compromet a promoure la pràctica del ciclisme entre nenes i dones tant en l'àmbit de la base com en l'alt rendiment, així com proporcionar eines als clubs per incrementar la participació femenina i millorar les seves experiències. D'altra banda, l'Sprint Club vol dur a terme una anàlisi dels recursos tècnics i econòmics de la federació vers els projectes femenins i valorar els recursos que es canalitzen, mit-

Un instant de la presentació de la candidatura de l'Sprint Club, ahir.

Enric Fontbernat

CANDIDAT A PRESIDENT DE LA FAC

«No només es busca gestionar una federació, sinó construir una comunitat més forta, inclusiva i preparada per als reptes del futur»

jançant l'ens, des de l'administració (beques i ajuts).

L'equip, format per esportistes, tècnics i gestors d'àmplia experiència en l'àmbit del ciclisme com Xavier Palacios com a tresorer, Paola Pereira com a secretària, o Emili García i Aitor Punzano com a vocals, proposa una anàlisi del ciclisme al país. Així, entre les debilitats detectades van apuntar que es troben el nombre limitat de ciclistes de base i l'interès desigual dels patrocinadors, destacant també amenaces com la falta d'espais segurs per a la pràctica del ciclisme de base.

D'altra banda, van informar que tenen l'objectiu de complir «l'objecte social de la federació

amb ètica i rigor, assegurant un ciclisme igualitari, inclusiu, saludable i sostenible», i millorar el reconeixement de la FAC a escala nacional i ampliar la seva presència internacional.

A més, «per garantir una gestió eficient i moderna», aposten per la creació de nous espais de debat i construccions de coneixement, els quals permetran als clubs, la FAC i altres actors «compartir idees, expressar opinions i prendre decisions col·lectives».

Per a concloure i en paraules de Fontbernat: «La nostra candidatura no només busca gestionar una federació, sinó construir una comunitat ciclista més forta, inclusiva i preparada per als reptes del futur». ●

CURS 2024/25 - ESCACS

Òscar de la Riva es corona d'entre 26 participants en el primer Prix FEVA

El Gran Mestre va acabar invicte i amb 150 euros de premi

EL PERIÒDIC
ESCALDES-ENGORDANY

El Gran Mestre Òscar de la Riva (2427 FIDE) es va proclamar disabte passat campió del primer Prix FEVA, el qual va comptar amb 26 participants i es va disputar a vuit rondes.

Així, de la Riva es va endur el torneig invicte amb un total de 7,5 punts de 8 i 150 euros de premi. El podi el van completar Jordi de la Riva (2166 FIDE) amb 6 punts i guardonat amb 100 euros i el Mestre Candidat Josep Maria Ribera (2074 FIDE) amb

5,5 punts i 50 euros. La resta de premiats, amb 25 euros cadascú, van ser Josep Ribera (1971 FIDE) amb 5,5 punts i Serni Ribera (2031 FIDE) amb 5,5 punts, qui van quedar quart i cinquè a la classificació final.

Els premis de trams d'ELO FIDE blitz van recaure en la Mestre Candidata Júlia Muratet amb 4 punts per a la forquilla de 2000 a 1851 FIDE; per a David Sinfreu amb 4,5 punts pel tram de 1850 a 1701; Andrei Kovalenko amb 4 punts en el tram de 1700 a 1501, i Idan Toker amb 3,5 punts pel tram inferior a 1599 FIDE. Pel que fa als premis especials, Ariadna de la Riva (1850 FIDE) va ser la millor jugadora femenina amb 4,5 punts i el Mestre FIDE Raül Garcia el millor participant major de 65 anys amb 5 punts. ●

Breus

La darrera cita serà aquest cap de setmana

PÀDEL ▶ La darrera competició federada de la temporada de pàdel es disputarà aquest cap de setmana, del 22 al 24, a les instal·lacions de pàdel de Caldea. El certamen serà el '4t federat' del curs i comptarà amb les categories masculina i femenina 1, 2 i 3. Segons va informar la FAP, les inscripcions ja estan tancades.

L'equip d'artística signa resultats notables

NATACIÓ ▶ L'equip nacional de natació artística va participar en el Campionat de Catalunya de rutines tècniques. El duo tècnic, amb Zoe Palau i Jasmine Serrano, va acabar setè amb una puntuació de 172.2575. Pel que fa als solos tècnics, Palau també va ser setena (180.8767), mentre que Mariona Casas va ser novena (173.1083).

L'HC Serradells suma el cinquè triomf consecutiu

HANDBOL ▶ L'HC Serradells continua mostrant solidesa i va aconseguir el cinquè triomf consecutiu imposant-se a l'Handbol Salou per 29 a 37. Aquest cap de setmana els de Pau Pérez rebran l'Handbol Berga en un partit que se'ls preveu accessible, ja que els berguedans només han sumat dos punts fins ara.

Nàdia Tudó, quarta absoluta d'Alemanya

NATACIÓ ▶ Nàdia Tudó va assolir el passat cap de setmana la quarta posició absoluta d'Alemanya en els 200 metres braça. La tricolor, de 27 anys, va aturar el cronòmetre amb un temps de 2'30.03, a quatre segons de la vencedora de la prova, la local Lena Ludwig. La cita va tenir lloc a la localitat de Wuppertal.

fleca font
des del 1946 Ordino

Un espai únic i acollidor per comprar i / o consumir productes acabats d'elaborar

Entrepanes freds i calents de xapata, hamburgueses, creps salades i dolces....

HORARI:
De dilluns a dissabtes:
de 7:30h a 20:00h
Els diumenges:
de 7:30h a 14:00h

Carrer de la Vall, 2, AD500 Andorra la Vella Tel. +376 829 470
Av. Casamanya, edifici Casa Font AD100 Ordino Tel.+376 847 064

FORA LÍIMITS

el Periòdic News

CONFLICT OVER ETHICAL STANDARDS

The Association of Architects denounces irregularities in the municipal censuses

The organization defends participation in the revision of the POUP and criticizes the hiring of unauthorized architects

ANDORRA DIFUSIÓ

The organization defends participation in the revision of the POUP and criticizes the hiring of unauthorized architects.

EL PERIÒDIC
ESCALDES-ENGORDANY

The Official College of Architects of Andorra (COAA) issued a statement last Monday to clarify the statements recently made by consul spokesmen in relation to article 16 of the Ethical Rules, after the confusion generated about its application. According to the COAA, these rules do not prevent registered architects from participating in the drafting or revision of Parish Ur-

ban Planning Plans (POUP), as it had been interpreted in some municipal administrations.

«Article 16 of the Ethical Rules establishes that registered architects who draft or revise a POUP may continue with their usual professional activity, but on the condition that the area covered is not irregularly increased in the three years following the approval of planning», stated the COAA, while indicating that «this article does not prohibit architects from carrying out

projects within the same parish where the review is carried out».

The COAA confirmed this last Thursday, in an Extraordinary Assembly, that this interpretation was incorrect and unanimously ratified that there is no obstacle for the participation of architects in the review of the POUPs. «Since the application of the established conditions, several architects have been involved in the revision of these plans, as was seen in the call this summer, in which at least

six professionals from the college participated,» added the entity.

On the other hand, the COAA showed its concern over the fact that some municipal administrations have reached erroneous conclusions about the application of article 16. «The real problem lies in the lack of public calls for the drafting and revision of the POUPs, a practice that violates the Public Procurement Law», declared the COAA.

Four municipalities would have hired non-resident architects without authorization to practice

This lack of transparency in the selection processes reflects, according to the entity, «the unwillingness of the municipalities to conform the current regulations.»

In addition, the statement denounces that four of the municipal corporations have directly hired non-resident architects without authorization to practice in the country, a practice that the COAA considers a serious violation of Law 40/2022 on Qualified Professions. «This action calls into question compliance with the legal and professional guarantees established by Andorran regulations,» the organization stressed. ●

EQUALITY

Towards a single advocate for victims of gender-based violence

The Court prepares a reception protocol for those affected to protect them in its wake to Justice

ELENA HERNÁNDEZ MOLINA
ANDORRA LA VELLA

Two weeks before the International Day for the Elimination of Violence against Women, the Andorran Women's Institute (IAD), together with 10 other entities, presented the results of the various actions that have been carried out in the framework of the Worktable of professionals for Intervention in Gender Violence. The president of the IAD, Montserrat Ronchera, explained that «we have taken into account the evaluations of the victims to identify the shortcomings of the protocols».

In this context, the representatives of the different entities emphasized that one of the main complaints from the victims is the problem in the judicial aspects; specifically, the lack of coordination and cohesion between the different moments when the victims must be represented at the Seat of Justice. The treasurer of the Andorran Bar Association, Margarida

Different representatives of organizations that have participated in the Work Table of professionals for Intervention in Gender Violence.

MONTSERRAT RONCHERA

PRESIDENT OF THE IAD

«We took into account the evaluations of the victims to be able to identify the shortcomings of the protocols»

Marticella, emphasized that «so far, the system means that the victim has a lawyer for the cri-

minal case, another for the civil case and a third one who assists the victim at the Police department». As Marticella pointed out, and based on listening to those affected, the conclusion has been reached that «to keep the victim as protected as possible, she must have a single point of reference, a single lawyer who can accompany her in all the procedures». To make this project a reality, a grant has been requested from the Government to guarantee the presen-

ce of professional lawyers specialized in this matter, since there are currently none. «It is on record that 10 lawyers have already registered to access this subsidy», said the treasurer of the collegiate entity.

In the same vein, prosecutor Iván Alís, also a member of the working table, stressed that «the main objective is to protect the victim». In addition, he reported that the Court is developing a reception protocol for the victims that would be put in place the moment they arrive at the Seat of Justice, since «in some cases they can feel helpless».

On the other hand, among the measures analyzed as part of this process, the proposal to apply the 'pre-constituted test' stands out. This tool would help to avoid revictimization of the victim, since it would allow her to not have to constantly repeat the story of the events. Thus, it would be possible to better protect their emotional health, avoiding situations that could aggravate their psychological state. ●

Your leading real estate agency in Andorra.

Our experience guarantees results, realtors since 1988.

(+376) 353 424 / (+376) 379 769

(+376) 747 747

laportella@andorra.ad

Casa Nova Olivet 10 · Ordino

www.laportella.ad

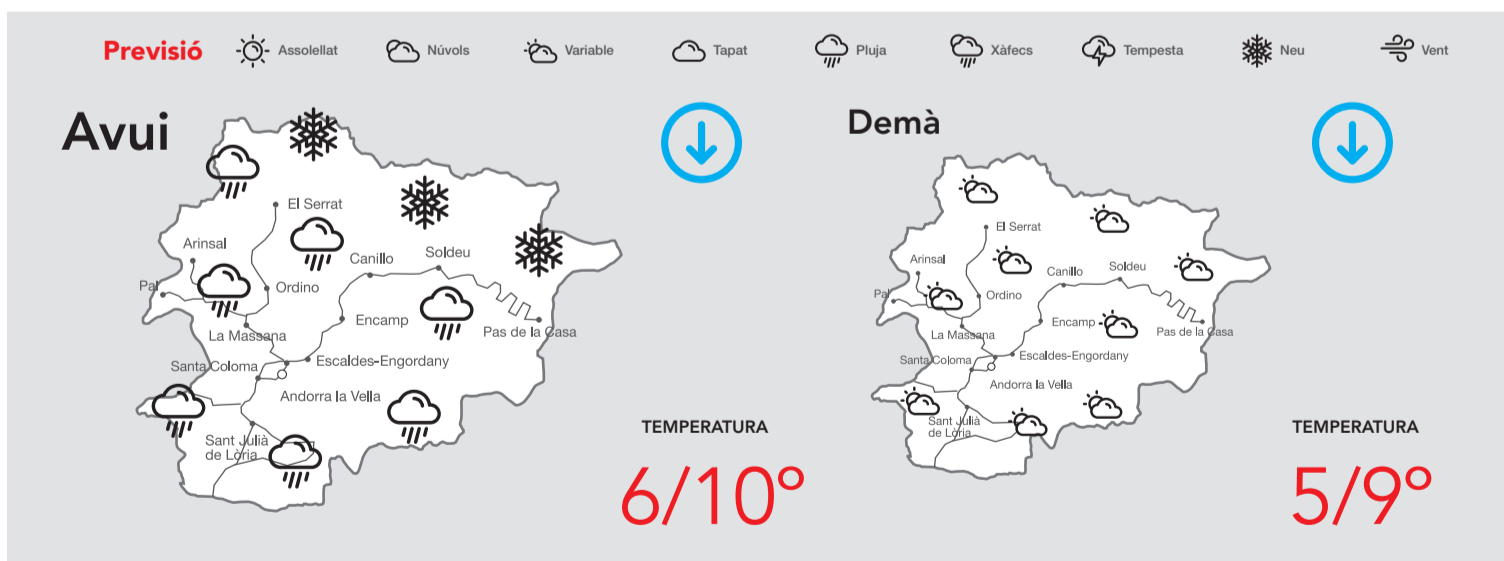

CARTELLERA DE CINEMA

ESTRENA
REPOSICIÓ

EL TEMPS

Visita'ns a: www.astvandorra.com • ASTV-Andorra
C/ del Pedral, 17 Edifici Les Arribes 2on pis Porta 224
AD200 ENCAMP - Principat d'Andorra
TEL (+376) 334 773 • astvandorra@hotmail.com

Subscriu-te al nostre butlletí per rebre les últimes notícies cada matí al teu correu electrònic

8.5

PUNTUACIÓ

Dificultat

Jugabilitat

Gràfics

Ambientació

Banda sonora

Recomanació

PARIS
MAMEGHANI

ASSASSIN'S CREED ORIGINS

PLAYSTATION 4 / XBOX ONE / PC / AMAZON LUNA

SINOPSI

Bayek és el darrer Medjay, nom atribuït a uns guerrers el deure dels quals és protegir el faraó. Però Bayek decideix abandonar aquesta missió en adonar-se que el faraó Ptomoleu XIII és el titella d'una fosca i malvada organització anomenada 'l'Ordre dels Antics', la qual busca controlar el món mitjançant la tirania. La seva filosofia dicta que els humans són destructius si se'ls deixa actuar lliurement, a més d'haver matat el fill de Bayek.

VALORACIÓ PERSONAL

Aquest és un joc que sens dubte es gaudeix a causa de comptar amb un realisme i recreació de l'Antic Egipte que és sorprenent! No em puc oblidar dels detalls minuciosos de les piràmides, els poblats i els seus habitants, animals a les cases, als llacs o als camps de conreu. I com no, les arenes de batalla, on lluitarem per venjar la mort del nostre fill contra alguns dels gladiadors més temibles de l'època. És una delícia i amb unes missions del més cuidades.

DESENVOLUPADOR:

Ubisoft Montreal

DATA DE LLANÇAMENT:

27 d'octubre de 2017

DISTRIBUÏDOR:

Ubisoft

GÈNERE:

Sigil, plataformes, acció i aventura

POMPES FÚNEBRES
DE LES VALLS

Fem més fàcils els moments més difícils

www.pompesfunebresdelesvalls.com Tels.: 866 632 - 807 180
info@pompesfunebresdelesvalls.com